

Meningsmåling

Bør Norge stenge grensene for flykninger?

- Holmgang: Ja 89.4 %, Nei 10.6 %
- MMI: Ja 17 % Nei 83 %

NTNU

Det skapande universitetet

Løgn, statistikk og tortur

- Løgn, forbanna løgn og statistikk
- Om ein torturerer dataene sine lenge nok, vil dei tilstå.

NTNU

Det skapande universitetet

Yrkesmoral

Når ein samlar inn, bearbeider, analyserer og tolker data gjer ein mange val / antakingar.

Ver ærleg med deg sjølv.

Ellers torturerer du dataene, og driv på med noko verre enn verre løgn.

NTNU

Det skapande universitetet

Kap. 2.4 Sannsyn for ei hending

Definisjon

Eit *sannsynsmål* P på eit utfallsrom S er ein reell funksjon definert på hendingane i S slik at;

- $0 \leq P(A) \leq 1$ for alle $A \subset S$
- $P(S) = 1$
- Dersom $A_1, A_2, \dots, A_n$ er parvis disjunkte (dvs $A_i \cap A_j = \emptyset$ for alle i og j), så er

$$P\left(\bigcup_{i=1}^n A_i\right) = \sum_{i=1}^n P(A_i)$$

NTNU

Det skapande universitetet

OK krav?

Eksempel terning

$$S = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$$

- Krav 1: OK
- Krav 2: $P(S) = 1$ og $P(\emptyset) = 0$
- Krav 3: $A_1 = \{1\}$, $A_2 = \{2\}$: $A_1 \cap A_2 = \emptyset$
 $P(A_1 \cup A_2) = P(A_1) + P(A_2) = 1/6 + 1/6 = 1/3$

NTNU

Det skapande universitetet

Tolking av sannsyn

Sannsyn = relativ frekvens

Eksempel: Kastar terning N gonger

$P(\{1, 2\}) = (\text{antall kast lik 1 eller 2}) / N$
når $N \rightarrow \infty$

NTNU

Det skapande universitetet

Uniform sannsynsmodell

Definisjon

Dersom $S = \{e_1, e_2, \dots, e_n\}$ og $P(e_1) = P(e_2) = \dots = P(e_n) = w$ har vi ein *uniform sannsynsmodell*.

Eksempel: terning og lotto.

NTNU

Det skapande universitetet

Sannsyn i uniform sannsynsmodell

Teorem

Anta uniform sannsynsmodell med m hendingar. La $A = \{e_{i1}, e_{i2}, \dots, e_{ig}\}$ (hending med g enkelt utfall). Då er

$$P(A) = \frac{\text{antall utfall i } A}{\text{antall utfall i } S} = \frac{\text{gunstige}}{\text{moglege}} = \frac{g}{m}$$

Eksempel terning:

- $S = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$, dvs $m = 6$
- $A = \{2, 4, 6\}$, dvs $g = 3$
- $P(A) = \frac{g}{m} = 3/6 = 1/2$

NTNU

Det skapande universitetet